

De Herrer vilse erindre, at vi, naar der er Tale om Seminarier og Seminarister, have med Folk at gjøre, hvis Midler ere ganske overordentligt smaa. Jeg har søgt at faae nærmere Oplysninger angaaende dette Punkt fra det Seminarium, som ligger mig nærmest, og jeg troer, at det vil kunne interessere de Herrer at faae en Smule derom at vide. Paa Romanum Seminarium er der for Diebliffet 53 Elever; af disse ere de 33 Huusmænds- og Skolelærer sønner, og over Halvdelen af de 53, nemlig 27, vilde ikke nu være istand til at forlade Seminariet uden at efterlade sig Gjæld. Der er vel ikke her Tale om Noget, som for os kunde være en stor Sum; for de Fleste af os vilde det maaskee endog kun være en Ubethelighed, men den af mig givne Oplysning viser, at det dog ikke er nogen ganske ringe Ting, at man ved dette Lovforslag vil paabyrde Seminarieeleverne, at de skulle hve en Rejse, som der ikke hidtil har været dem paalagt, og at de skulle paatage sig en Rejse, som den ærede Ordsfører har beregnet til 20 Rd., deri beregnet Udgifterne ved Opholdet paa det Sted, hvor Examen skal afholdes, hvilket vil udstrække sig til 8 Dage. Ogsaa dette maa være et Moment, der maa veie med ved Bedømmelsen af Lovforslaget i dets Heelhed, og det maa særligt komme i Betragtning, hvor der er Leilighed til at formindste de Udgifter, som Lovforslaget vil medføre for Seminaristerne, hvilket der vil være ved at vedtage Endringsforslaget til § 1.

Hvad de øvrige Endringsforslag angaaer, da troer jeg, at de ere blevne saa fuldstændigt begrundede af den ærede Ordsfører, at jeg ikke behøver at gaae nærmere ind paa dem, og jeg skal derfor kun omtale et Par ganske enkelte Punkter med Hensyn til dem, der paa Grund af min særlige Stilling til Sagen vilde have en større Betydning for mig; det skal navnlig være Endringsforslagene under Nr. 2 og 4 til § 2 og Nr. 7 til § 3, som jeg saaledes vil tillade mig at tale en lille Smule nærmere om. Den Grundtanke, der ligger til Grund for Lovforslaget, og som navnlig ogsaa fremtræder paa de 3 Steder i samme, til hvilke de Endringsforslag ere stillede, som jeg tillod mig nyligt at nævne, er Lighedsprincipet, Dvslet

om at stille de kongelige Seminarieelever, Fri-seminarieeleverne og Privatisterne, saa fuldstændigt lige som muligt og om overhovedet at gennemføre Ligheden, ogsaa ved Examinationen, til det Yderste. Dertil sigter saaledes ganske vist Bestemmelsen i § 2, saaledes som den er blevet udlagt og fortolket, om, at En skal være stadig Examinator og En stadig Censur ved Examen, hvilken Bestemmelse Udvalget har søgt at ændre ved Endringsforslaget under Nr. 2. Det er ganske vist, at man kun gjen-nem en saadan Bestemmelse kan opnaae fuld Lighed; thi, hvis Nr. 1, 3, 5 og 7 blive examinerede af En og Nr. 2, 4, 6 og 8 af en Anden, saa ere vi strax komne ind paa Ullighedens Gebeet; thi det er jo bekjendt, at 2 Examinatorer, hvor udmærket dygtige de end kunne være, dog kunne have grundforskjellige Ansuelser og examinere paa aldeles forskjellig Maade. Ved at forlade den Bestemmelse, som er opstillet af det andet Thing med Hensyn til dette Punkt, forlade vi altsaa det absolute Lighedsprincip og komme ind paa Ulligheden. Det Samme fremtræder endnu stærkere, naar vi komme til det andet Endringsforslag, som jeg vil omtale, nemlig det under Nr. 4 om, at det sidste Punktum i § 2 skal udgaae. Den Bestemmelse i § 2, at Ingen, som er Lærer ved et Seminarium, eller som forbereder til Skolelærerexamen, kan være Medlem af Examencommissionen, støtter sig netop paa Lighedsprincipet og er aldeles consequent efter den Tanke, der har ligget til Grund for hele Lovforslaget, nemlig at gjøre Alt saa lige som muligt. Det er klart, at, naar Lærere fra de forskjelligte Seminarier — og det vil af Betænkningen fremgaae, at det muligviis ikke vilde blive et enestaaende Tilfælde, men at det oftere vilde blive Tilfældet — virkelig skulde kunne blive Medlemmer af Commissionen og altsaa komme til at examinere, saa kom vi let atter ind i Ulligheder, idet disse Lærere fra Seminarierne jo vilde komme til at examinere og censurere, eller dog en af Delene, deres egne Elever, som de, om jeg maa bruge dette Udtryk, kunne udenad, ved Siden af Elever, der ere fuldstændigt fremmede for dem. Her ere vi altsaa inde i en Ullighed. Vel er det ikke nogen Ubillighed,